

עין משפט
גור מצוה

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

עד מוצאי י"ט האחרון של חג. לקמן פ' לולב וערבה (דף מו: וסו) מפרש מאי שנה ממחרת דשרי ביום טוב האחרון ומסקינא משום דסוכה כי אחרתי ליה שעודתא בין השמשות ביה למיכל בסוכה ומינו דליתקאל לנין השמשות איתקאל חזי בין השמשות דמעיקרא קדיש נסיק ביה ואף על גב דממ"ג מוקאליה הוא בין השמשות דשםא יום הוא והוי שבוע של חג לא שרף כי האי גוינא לאסרו בשמיני נמינו דליתקאל לנין השמשות מאחר דלא נאסרה אלא מחמת יום שעבר וכן משמע בפ"ד (סו) גבי הפרס' ז' אחרונים ל' ימים דלמדין המש דלל אחת ואחת ויא א צה ואוכלה למחר ולא אסרין למחר אף על גב דליתקאל בין השמשות משום ספיקא דיום שעבר ומאי טעמא גבי שנת יום טוב בפ"ק דבינה (דף ד.) דלמחר כר נולדה צוה אסורה צוה מפרש טעמא משום הכנה ולא צוה למימר מינו דליתקאל מע"ג דרב כרבי יהודה סבירא ליה דלית ליה מוקאליה וכן שני ימים טובים של גליות דנולדה צוה ומותר צוה ובפסק ככל מעריין (פירושין דף ט.) גבי לנין של טבול יום שאלתו מן החכית של מעשר טבל דאמר הרי זה תרומת מעשר לאסתמך וצרי קיימין ואם אמר ערבו לי צוה לא אמר כלום משום דסוף היום של ע"ש קונה ערובו או משום דבעינן סעודה הראיה נמנעו יום הא אסר מחילת יום של שנת קונה ערוב ולא צוה סעודה הראיה נמנעו יום הוי ערוב ולא אמרין לאו ראיה היא בשנת מינו דליתקאל בין השמשות משום יום שעבר וכל הני לא דמו ליום סוכה דלמדין משום דלי איתרמי ליה שעודתא בין השמשות אף על גב דלא מיתייב למיכל צה אלא משום ספיקת יום שעבר (ב) שאני סוכה דמכל תקום חיוב למיכל צה מחמת מה שיהיה ומאן דלמך התם אחריו אפילו בשמיני ופירש שם כונטרס מינו דאסור בין השמשות בשמיני משום דספק יום ומוא אלמלא הוא מינו דליתקאל משום יום שעבר לאסרו בשמיני לא יתכן דלפילו רב אפי דאמר ב"ע פ"ק דבינה (דף ד:) בשני ימים טובים של גליות לא אסר אלא משום דמפקא ליה אס קדושה אחת הן לא לא אלא היינו טעמא משום דגזר אחריו אטו סוכה ומיהו

רבינו הגאון

עד מוצאי יום טוב האחרון. ואם התנה עליו היה כשעה שמיטה. על מנת שישמט מהן כל מי המועד. מותר להסתפק בהן אפילו ביום טוב. קמי מיהא עיטור בקריין ובסריין. רב חסדא. ורמי רב אשי כלמא כי מכשר האי תנא בעיטורין מן הפול. אבל תחת החת הכר פסולה ודלא רב חסדא. עבדיה רבא איש אישמיא כמתיה במיא. ונשחח על גבי סוכה כר' הלמיש. ואמר ליה הטר אחת. שלא יאמרו הוראין אותה. על גבי סך הסוכה. כבני סככים. פשוט. היא. (א) גויי סוכה מופלגין ממנה דין. פירוש הסריין שמעתיין הוסרה בהן שאין דבורות כדפוסת אל. (א) דמירחקין ר' א. נחמן אמר כשהיה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי פסולה. וקיימא לן תיר ורבים הלכה כרבים. אמר רב יהודה אמי שמואל מותר לישן בכילה בסוכה אציפ שיש ללילה זו נג טפח. ובבבד של חזק נהא גבוהה י' טפחים. ואקשינן עליה פתמיין דתמי' הוי (מטבת) נחתה (הטת) סוכה לא יצא ידי חובתה. ומשיי כמטה נבונה י' טפחים. והרי קנות דאינין גבוהין י' טפחים. ותניא בבבדא נקליטין שנים קנותות ד'. פירש על גבי קנינות פסולה. על גבי נקליטין כשרה. ובבבד שלא היו נקליטין גבוהין מן המטה י' טפחים. מכלל קנינות אצ"ע שאין גבוהין י' טפחים פסולה. ורמי שני קנינות דקביע בשמיני. ואפילו פחות מ' כיון דקביעי אלה הן. והרי סיכה על גבי (סוכה) דקביעי. ואמר הכשרה בר פסולה. כלומר אינה

כלל לפי טנאו. וכגון דלמך איני בודל מהס כל בין השמשות של יום טוב הראשון דלא חל קדושה עליהו והכי מוקים לה במסכת ביצה בהמניא (דף ל:) ומנא אחרינא לא מהני צהו. קמי מיהא קדיין והיינו סיעמא: דילמא מן סוד. לדפנות קאמר אבל למעלה איתא לך אפילו לנאותה נמי מסך במקבל טומאה קרי לה: אין ממשטין. קרימין הפרוסין למעלה לנו אין ממשטין בגבוהה מעשרים להכשירה דלאו מין סככה יניחו דאי ספק הוי הוה מיפסלה משום מקבל טומאה ולא לפוסלה משום פחותה מ': ומן סוד ממשטין. לה משיעור ז' טפחים דהא אינה מחוקת ראשו ורובו ושולתנו: גויי טפחה. ישוריה: במי: והא קתו לה דרבינא. שהיא ליה ומוכחה מילתא דלגנבה שטחיה ולא לספק: לני יכשה קאמינא לך. דמפקא: לני סוכה. קדיין הפרוסין תחת סך לנו: פסולה. משום אהל מפסיק ואשתמחא דלא גבי בסוכה ולרב נחמן כיון דלנו סוכה יניחוהו בטלה לגנבה: רב נחמן. אב בית דין היה ונגיד ומנא צבית ראש גולה ועושין על פיו: שלוחי משום

ב) ולקמן כ. פ"ט. (א) לקמן כ. (ב) לקמן כ. (ג) (ד) וצריכא כ. (ה) ואלי ז' (ו) עשרה. (ז) וצריכא ז' עשרה.

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה עד מוצאי יום ראשון סוכה דמכל תקום וכו' בין השמשות דשמיי משום:

מוסף רש"י

ואם התנה עליו היה כשעה שמיטה. על מנת שישמט מהן כל מי המועד. מותר להסתפק בהן אפילו ביום טוב. קמי מיהא עיטור בקריין ובסריין. רב חסדא. ורמי רב אשי כלמא כי מכשר האי תנא בעיטורין מן הפול. אבל תחת החת הכר פסולה ודלא רב חסדא. עבדיה רבא איש אישמיא כמתיה במיא. ונשחח על גבי סוכה כר' הלמיש. ואמר ליה הטר אחת. שלא יאמרו הוראין אותה. על גבי סך הסוכה. כבני סככים. פשוט. היא. (א) גויי סוכה מופלגין ממנה דין. פירוש הסריין שמעתיין הוסרה בהן שאין דבורות כדפוסת אל. (א) דמירחקין ר' א. נחמן אמר כשהיה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי פסולה. וקיימא לן תיר ורבים הלכה כרבים. אמר רב יהודה אמי שמואל מותר לישן בכילה בסוכה אציפ שיש ללילה זו נג טפח. ובבבד של חזק נהא גבוהה י' טפחים. ואקשינן עליה פתמיין דתמי' הוי (מטבת) נחתה (הטת) סוכה לא יצא ידי חובתה. ומשיי כמטה נבונה י' טפחים. והרי קנות דאינין גבוהין י' טפחים. ותניא בבבדא נקליטין שנים קנותות ד'. פירש על גבי קנינות פסולה. על גבי נקליטין כשרה. ובבבד שלא היו נקליטין גבוהין מן המטה י' טפחים. מכלל קנינות אצ"ע שאין גבוהין י' טפחים פסולה. ורמי שני קנינות דקביע בשמיני. ואפילו פחות מ' כיון דקביעי אלה הן. והרי סיכה על גבי (סוכה) דקביעי. ואמר הכשרה בר פסולה. כלומר אינה

עד מוצאי יום טוב האחרון של חג ואם התנה עליו היה כשעה שמיטה. על מנת שישמט מהן כל מי המועד. מותר להסתפק בהן אפילו ביום טוב. קמי מיהא עיטור בקריין ובסריין. רב חסדא. ורמי רב אשי כלמא כי מכשר האי תנא בעיטורין מן הפול. אבל תחת החת הכר פסולה ודלא רב חסדא. עבדיה רבא איש אישמיא כמתיה במיא. ונשחח על גבי סוכה כר' הלמיש. ואמר ליה הטר אחת. שלא יאמרו הוראין אותה. על גבי סך הסוכה. כבני סככים. פשוט. היא. (א) גויי סוכה מופלגין ממנה דין. פירוש הסריין שמעתיין הוסרה בהן שאין דבורות כדפוסת אל. (א) דמירחקין ר' א. נחמן אמר כשהיה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי פסולה. וקיימא לן תיר ורבים הלכה כרבים. אמר רב יהודה אמי שמואל מותר לישן בכילה בסוכה אציפ שיש ללילה זו נג טפח. ובבבד של חזק נהא גבוהה י' טפחים. ואקשינן עליה פתמיין דתמי' הוי (מטבת) נחתה (הטת) סוכה לא יצא ידי חובתה. ומשיי כמטה נבונה י' טפחים. והרי קנות דאינין גבוהין י' טפחים. ותניא בבבדא נקליטין שנים קנותות ד'. פירש על גבי קנינות פסולה. על גבי נקליטין כשרה. ובבבד שלא היו נקליטין גבוהין מן המטה י' טפחים. מכלל קנינות אצ"ע שאין גבוהין י' טפחים פסולה. ורמי שני קנינות דקביע בשמיני. ואפילו פחות מ' כיון דקביעי אלה הן. והרי סיכה על גבי (סוכה) דקביעי. ואמר הכשרה בר פסולה. כלומר אינה

אין ראיה מרב אשי למאי דגריס לקמן פ' לולב וערבה (דף מו: וסו) הפירש שבעה אחרונים לנשבע ימים רב אפי אמר כל אחת ואחת ויא צה ואוכלה למחר דקסבר כלול יומא איתקאל וכו' לא ושרי ליה למחר ולא אסר ליה נמינו דליתקאל לסיפך דוחק התלמוד לפרש טעמא גבי ב"ה משום דמפקא ליה והפירש שבעה אחרונים לנשבע ימים דקאמר רב צ' לולב וערבה כל אחת ואחת ויא צה ואוכלה לאלתר גבי ב"ה דרב כר' יהודה סבירא ליה לא אסר למיכלה ציומא בשמיני דליתקאל לתורה איתקאל וכו' ולא הויכא דמיקלע שבת נמואצי יום טוב של חג ונהיגין אסור להסתפק מנוי סוכה עד מוצאי שבת ולכאורה שרי דמאורה טעם נאסור (א) משום דקדושה אחת היא שנת יום טוב האחר רב צ' פ"ק דבינה (דף ד.) הלכה לארבעה וקנים ואלתנא דר' אליעזר דלמך שמי קדושות הן ואי משום הכנה מה הכנה יש כאן: גויי סוכה. קרימין הפרוסים למעלה לנו אין ממשטין בסוכה גבוהה מ' להכשירה דלאו מין סככה הוי הוה מיפסל משום דמקבל טומאה ולא לפוסלה משום פחותה מ' קי פירש כונטרס ומי דמי להויין יורדין לתוך י' דפסקין (על דף ד.) משום דירה כרוהה דשאני הכה דלנו עשויין: שלוחי מצוה אנן. וכגון שהיו מתכשלים מן המלוא אס היו מחזרין אחר סוכה אחרת: ובלבד שלא יהיו נקליטין גבוהין מן המטה עשרה. מן הדין אפילו גבוהין י' שרי דלא משיגי אהל להפסיק כיון דלין נגנו טפח דהא בשליה פירקין (דף ט:) מסקינן דכן הלכה סוכה העשויה כמין צריך פסולה לפי שאין לה נג דשפועי אהלים לא כאלילים דמו ומינה דייק רב יוסף נגמרמא דמותר לישן נכילת חמניס בסוכה והא דלמדין הלא גבוהין עשרה היינו מדרבנן דוקא דנקליטין דקביעי אבל כילת חמניס דלא קביעי אפילו גבוה י' שריא כי היכי דהתמירו דקניעות לאסור אפילו אין גבוהין י' משום דקביעי וכיילת חמניס דלא קביעי שרי אפילו ביש לה גסי) וכדאמרין לאדך לישנא דנקליטין לגבי כילה קביעי אי נמי כחסי פליגי הן מרי לישני ועל כרחק בהא פליגי הן מרי לישני דלא אפסר לומר דפליגי ביש לה גב וחינה גבוהה י' דלנישנא במרא אסור דהא בהדיא נגמרמא נגמרמא שמואל למתניתין דהכא ב' גבוהה י': מוצאי ראש חוץ אב"ה וקרא ק"ש. לא מייש שמואל לבנו רוהה אה העריה (פ"ק בבבבד כ. דה:):